

Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma:	103.K.702.109/2021/15.
A felperes:	Labrisz Leszbikus Egyesület (1138 Budapest, Tomori köz 19. 1/3.)
A felperes képviselője:	dr. Muhi Erika ügyvéd (2030 Érd, Kárpitos utca 11.)
Az alperes:	Budapest Főváros Kormányhivatala (1051 Budapest, Sas utca 19.)
Az alperes képviselője:	Dr. Szalay Tamás Ügyvédi Iroda – dr. Szalay Tamás ügyvéd (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 16-17.fsz.4.)
A per tárgya:	fogyasztóvédelmi ügyben hozott BP/2200/00868-2/2021. számú közigazgatási határozat megtámadása

Í t é l e t:

A Fővárosi Törvényszék az alperes BP/2200/00868-2/2021. számú határozatát megsemmisíti és az alperest új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 80 000 (nyolcvanezer) forint perköltséget.

A 30 000 (harmincezer) forint kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes a „Meseország mindenkié” (a továbbiakban: Mesekönyv) című könyv kiadója. A kiadványnak három kiadása jelent meg 2020. novemberéig, összesen eddig négy kiadás van. A Mesekönyv több terjesztőnél mind könyvesboltokban, mind pedig online értékesítésre került.
- [2] Az alpereshez 2020. szeptember 24. napján közérdekű bejelentés érkezett a felperes eljárásával szemben, amely kifogásolta a Mesekönyv forgalmazásának körülményeit. Az alperes 2020. október 12. napján hivatalból eljárást indított, melyben adatszolgáltatásra hívta fel a felperest, a felperes részletes nyilatkozatot tett.
- [3] Az alperes a 2021. január 19. napján kelt BP/2200/00868-2/2021. számú határozatával kötelezte a felperest, hogy a fogyasztók felé irányuló kereskedelmi gyakorlata során ne valósítson meg tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot, így mindenkor teljeskörű tájékoztatást nyújtson a tevékenységi körét érintő egyes áruk esetleges értékesítésével összefüggésben, amely kötelezést a jelenleg forgalmazott termékek esetében is megfelelően alkalmazni kell. A határozatának indokolásában kifejtette, hogy a Mesekönyv értékesítésével kapcsolatosan a felperes nem adott előzetes tájékoztatást azzal összefüggésben, hogy a könyvben szereplő mesékben a hagyományos nemi szerepektől eltérő viselkedésminták

kerülnek megjelenítésre, és ezen eljárásával tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot valósított meg megtévesztő mulasztás okán. A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 3. § (1) bekezdésének, valamint 7. § (1) bekezdés a) és b) pontjának felhívásával hangsúlyozta, hogy megfelelő tájékoztatásnak az tekinthető, amennyiben a fogyasztó előzetesen képet tud kapni arról, hogy az általa megvásárolt termék milyen tartalommal bír, egy könyv esetében, hogy az alapvetően milyen témakörbe sorolható. A vizsgált könyv mesekönyvként került értékesítésre, erre utal a könyv megnevezése, valamint a könyv előlapján levő grafikus ábrázolások, illetve a benne szereplő mesék, azonban előzetesen semmilyen utalás nincs feltüntetve arról, hogy a könyvben megjelenített mesék a hagyományos nemi szerepektől eltérnek, amelyek a mesék szokott tartalmán túlmutatnak. Fennáll ezért annak a lehetősége, hogy a fogyasztók úgy vásárolják meg a könyvet, mint egy átlagos, szokványos mesekönyvet és csak később, a mesék tartalmának megismerését követően tudnak megfelelő képet kapni a Mesekönyv eltérő tartalmáról. Felmerülhet olyan helyzet ezért, hogy amennyiben megfelelő tájékoztatást kaptak volna a terméket illetően, azt nem vették volna meg. A felperesnek az eljárás során tett nyilatkozata szerint semmilyen előzetes figyelemfelhívó tájékoztatás nem került közzétételre a könyv értékesítésével összefüggésben, amely tájékoztatási hiányosság az internetes vásárlások során még fokozottabban fennáll. Azzal, hogy nem adott előzetes tájékoztatást arról, hogy a mesékben a hagyományos nemi szerepektől eltérő viselkedésminták kerülnek megjelenítésre, az ügyleti döntést érintő jelentős információ tekintetében megtévesztő mulasztást követett el, amely alkalmas volt az áruval kapcsolatos ügyleti döntés befolyásolására (a fogyasztó megvegye az árut vagy sem). Mindezzel a felperes eljárása tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot valósított meg. Az alkalmazott jogkövetkezmény tekintetében hivatkozott a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) 45/A. § (2) bekezdésére, 47. § (1) bekezdés a) pontjára és 47. § (5) bekezdésére. A jogsértés súlyánál figyelembe vette a fogyasztói érdekek sérelmének körét, miszerint sérült a fogyasztók megfelelő tájékoztatáshoz való joga és érdeke. Figyelemmel volt a magatartás kiterjedtségére, a szeptember havi könyvforgalmazási adatokat vette figyelembe, miszerint 641 példány került értékesítésre. Az áruk értékénél a darabonkénti új értéket vette számba, mely darabonként 2.000 és 3.000 forint közötti ársávban mozog. A jogsértő állapot időtartama a könyv értékesítése óta, 2020. szeptemberétől áll fenn. A közigazgatási szabályszegések szankcióinak átmeneti szabályairól, valamint a közigazgatási eljárásjog reformjával összefüggésben egyes törvények módosításáról és egyes jogszabályok hatályon kívül helyezéséről szóló 2017. évi CLXXIX. törvény 3. § (1) bekezdés f) és g) pontjára figyelemmel enyhítő körülményként vette számba a felperes eljárás során tanúsított együttműködő magatartását. A felperes gazdasági súlyát illető vagyoni és jövedelmi viszonyait a 2019. évi beszámoló adatai alapján állapította meg.

A keresetlevél és a védírat

- [4] Az alperes határozata ellen a felperes kezdeményezett megtámadási pert. Kérte elsődlegesen a határozat megsemmisítését. Másodlagos kereseti kérelme a határozat megsemmisítése mellett a tényállás teljeskörű feltárása érdekében az alperes új eljárásra kötelezésére irányult. Perköltség igénnyel élt. Eljárási jogszabálysértésként hivatkozott arra, hogy az Fttv. hatálya nem terjed ki a vizsgált magatartásra. Az Fttv. 56. § (1) bekezdése szerint a törvény a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK Irányelvnek (a továbbiakban: Irányelv) való megfelelést szolgálja. A jogszabály értelmezése során ezért az európai uniós jogi háttérre is tekintettel kell lenni, biztosítva ezzel a tagállamokban alkalmazandó uniós jog egységét. Az Irányelv preambulumi indokolása szerint a fogyasztó gazdasági jellegű érdekeit kívánja védeni. Az Fttv. miniszteri indokolása hangsúlyozza az általános indokolás I.1) pontjában, hogy a törvény hatálya egyfelől a kereskedelem-szabályozás illetve versenyjog, másfelől pedig a fogyasztó gazdasági érdekeinek védelmét biztosító közjogi típusú

szabályozás területére tartozik. Az Alaptörvény 28. cikke szerint a jogszabály rendelkezéseit a jogalkotói céllal összhangban kell értelmezni, tehát az Fttv. vonatkozó rendelkezéseinek nem tulajdonítható olyan jelentés, amely a fogyasztó gazdasági érdekein kívüli, például erkölcsi, politikai vagy más érdekek védelmét szolgálná. Az alperesi határozat nem a fogyasztói gazdasági érdekek mentén került meghozatalra, hanem a hagyományos nemi szerepektől eltérő viselkedésmintákról való tájékoztatás kérdését bírálta el kereskedelmi gyakorlatként. Fogyasztói jelzés azonban gazdaság érdek sérülésére vonatkozóan nem ismert. Nem alátámasztott az alperes hatásköre sem, nem fejtette ki ugyanis az alperes a határozatában, hogy miért nem állt fenn a gazdasági verseny érdemi érintettsége. Nem magyarázza meg, miért nincs a Gazdasági Versenyhivatalnak hatásköre, az Fttv. 11. §-ában meghatározott szempontokat hogyan értékelte. A határozat rendelkező részében nem került megállapításra jogsértés, ami az Fgytv. 47. § (1) bekezdése alkalmazásának előfeltétele. A határozat rendelkező része olyan kötelezettséget ír elő, amelyre az Fttv. nem kötelezi a felperest, hiszen nem minden esetben kötelező a teljeskörű tájékoztatás, illetve nem is tudható mi a teljeskörűség. A határozat rendelkező része végrehajthatatlan kötelezést tartalmaz, mivel azon értékesítések esetén, ahol a fogyasztó nem tudja kézbe venni a könyveket (online értékesítés) a felperes nem tudja biztosítani, hogy teljesüljön a határozati előírás. A határozat indokolásának 3. pontja nem a határozat rendelkező része, a védiratában maga az alperes ismeri el, hogy a rendelkező rész nem állapít meg jogsértést.

- [5] Az alperes megsértette a tényállásfeltárási kötelezettségét, ugyanis nem vizsgálta meg, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlat vásárlásra felhívásnak minősül-e vagy sem, illetve miként alakulnak a tájékoztatási követelmények. Utalt az Irányelv (14) preambulumbekzdésére. Az alperes a könyv megnevezését, a könyv előlapján lévő grafikus ábrázolásokat, továbbá a benne levő meséket vette figyelembe, de a könyv hátoldalán található fülszöveget nem értékelte. Az utóbbiból ugyanis kiderül, hogy meseátiratokról van szó, különféle marginalizált csoportokhoz tartozó szereplőkről, a könyv a világ sokszínűségének megértését szolgálja, ahol a gyerekek körül nincsenek tabuk. Kiderül a tájékoztatásból az is, hogy a fogyasztók olyan tartalommal találkozhatnak, amely a mesék szokott tartalmán túlmutat. Az Fttv. 4. § (1) bekezdése szerint a fogyasztótól – különösen a gyermekének mesekönyvet vásárló szülőtől fokozottan – elvárható a kellő körültekintés, így az, hogy elolvassa a könyv fülszövegét. Idézte a könyv 3. kiadásának borítósövegét. A borítósöveg alapján a fogyasztó kellően tájékozódni tud a könyv tartalmát illetően. A könyv hátsó borítóján fel is van tüntetve a kiadó neve, a LABRISZ betűszó, továbbá a Lesbikus Egyesület kifejezés. Mindezek alapján hiányos tájékoztatásról nem lehet beszélni. Az alperes nem tett eleget a tényállásfeltárási kötelezettségének azzal sem, hogy nem vette figyelembe az adott kereskedelmi gyakorlat valamennyi jellemzőjét és körülményét beleértve a kommunikációra használt eszköz korlátait is. Nem tárta fel az érintett fogyasztói kör jellemzőit, az ügyleti döntés meghozatalának folyamatát különös tekintettel arra, hogy meséről van szó. Sérelmet szenvedett az online és offline értékesítés vonatkozásában is a tényállásfeltárási kötelezettség, mert nem vizsgálta, hogy a felperesnek vagy a könyvet forgalmazó vállalkozásnak a felelősségi körébe esik-e a fogyasztók megfelelő tájékoztatási kötelezettsége. Az internetes vásárlás esetén meg sem kísérelte feltárni a tényállást alperes. A keresetében példaként idézte az internetes vásárlások során elérhető tájékoztatók körét, amiket az alperes egyáltalán nem vizsgált, és amelyek a mesék tartalmáról megfelelő tájékoztatást adnak. Mindemellett figyelembe kell venni, hogy a határozat meghozatalának idején a Mesekönyv élénk sajtó- és médiaérdeklődés tárgyát képezte. A médiafigyelem következtében a mesék jellege köztudomásúnak tekintendő. Az alperes ezért nem értékelhette volna úgy, hogy a fogyasztó köztudomású tényeket figyelmen kívül hagyva bocsátkozik ügyletkötésbe. Minden észszerűen tájékozott vásárlótól elvárható, hogy a fenti köztudomású tények miatt kellő körültekintéssel eljárva tisztában legyen a Mesekönyvben található mesék hozzávetőleges tartalmával. A Fttv.-ben és másutt sincs olyan

jogszabályhely, ami előírná, hogy olyan körülményekről kell tájékoztatni a fogyasztókat, hogy a történetek szereplői eltérnek a hagyományos nemi szerepektől.

- [6] Az ügy érdemében az Fttv. 3. § (1); (2) és (3) bekezdésére, valamint 7. § (1) bekezdés a) és b) pontjára utalással kifejtette, hogy az alperes a megtévesztő mulasztást egyetlen indokra alapozta, miszerint a kötetben vannak olyan mesék, amelyek a hagyományos nemi szerepektől eltérnek, az egyes mesékben a hagyományos nemi szerepektől eltérő viselkedésminták kerülnek megjelenítésre. Azonban sem az Fttv.-ben, sem másutt nincs olyan jogszabályhely, ami előírná, hogy olyan körülményekről, miszerint a történetek szereplői eltérnek a hagyományos nemi szerepektől, külön tájékoztatni kellene a vásárlókat. Utalt a mesék, mítoszok, illetve a Biblia tartalmára, arra, hogy a maguk korában az abban foglaltak mennyire tértek el, vagy nem tértek el az aktuálisan normának tekintett nemi szerepektől. Példaként hivatkozott Jézusnak a maga korában radikálisnak számító véleményére egyes társadalmi kérdésekről. Kérdésesnek tartotta, hogy mik a hagyományos nemi szerepek, mitől hagyományosabb egyik nemi szerep a másiknál, de mindezt elemezni nem az alperes feladata. Felperes a jogszabályok által támasztott tájékoztatási követelménynek maradéktalanul eleget tett. A kiadvány mesekönyvként jelent meg, az ismertetés nem kellett, hogy kiterjedjen a tartalom ismertetésére, mivel ezzel a kiadvány elveszti újdonság jellegét. Messzire ható következménye lenne, ha a könyvek tartalma első látásra teljeskörűen ki kellene, hogy derüljön. A megtévesztő mulasztás megállapítása az alperes részéről az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) szerinti szexuális irányultságon (8. § m) pont) illetve nemi identitáson (8. § n) pont) alapuló hátrányos megkülönböztetést valósított meg, mely számos más törvényben garantált joggal is ellentétes. Utalt az Ebktv. 12. §-ára és az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésére. Amennyiben a hagyományostól eltérő nemi szerepekre fel kell hívni a figyelmet, ugyanúgy fel kellene hívni a hagyományos nemi szerepekre is egyéb könyvek értékesítése esetén. Az alperes kiemelt egy bizonyos csoportot (szexuális és nemi kisebbségeket), ezzel az egyes kisebbségi csoportok között is indokolatlan és megmagyarázhatatlan különbséget tett. Hátrányos megkülönböztetésre az alapjoggyakorlás vonatkozásában került sor, nevezetesen az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése szerinti véleménynyilvánításhoz való jog a X. cikk szerinti művészeti alkotás szabadságának joga tekintetében. Az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése szerint a törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak az alapvető jogok. A felperest is megilleti ezért a művészeti alkotás szabadságához való alapvető jog, mert kifejezett alapítási célja az irodalmi kiadványok megjelentetése. A felperest ettől függetlenül is a sajtó- és véleménynyilvánítási szabadság alanyának kell tekinteni kiadói minőségben. A kötelezése arra, hogy akarata és művészi meggyőződése ellenére a művészi integritását megbontó és meghaladó tartalmakat tegyen közzé, a fenti alapjogok korlátozásának tekintendő. Az Ebktv. 7. § (2) bekezdés a) pontja szerint mindez akkor lenne csak jogszerű, ha a korlátozás másik alapvető jog érvényesülése érdekében történe, elkerülhetetlen, továbbá a legitim cél elérésére alkalmas és azzal arányos lenne. Az Ebktv. 19. § (1) bekezdése alapján valószínűsítette, hogy hátrány érte, ezentúl az alperest terheli annak bizonyítása, hogy az Ebktv. 7. § (2) bekezdés a) pontja szerinti korlátozási feltételek fennállnak. Alapvető jogra való hivatkozással lehetséges a felperesi alapjogok korlátozása, a fogyasztóvédelemhez azonban nem fűződik alapvető alkotmányos jog. A fogyasztóvédelmet az Európai Unió szabályozza (az Európai Unió működéséről szóló szerződés – a továbbiakban: EUMSZ – 4. cikk (2) bekezdés f) pontja). Irányadó ezért az unió Alapjogi Chartájának 21. cikk (1) bekezdése a megkülönböztetés tilalmáról. Mindemellett figyelembe kell venni az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) következetes esetjogát is, mely tiltja a nemi identitáson alapuló hátrányos megkülönböztetést. A gyermekjogi összefüggések kapcsán utalt az 1989. évi New York-i Egyezmény 2. cikk (1) és (2) bekezdésére a hátrányos megkülönböztetéstől való védelem kapcsán, a 19. cikk (1) bekezdésére az erőszak elleni védelemnél továbbá a 29. cikk (1) bekezdésre a gyermekek

oktatásának céljainál. Az egyezményben részes államok aktív kötelezettsége, hogy biztosítsák a fenti jogokat az LMBTI gyermekek számára is. Mindebben segítséget nyújthatnak a pedagógusok számára az iskolai foglalkozások keretében a Mesekönyvhöz hasonló kiadványok is. A már hivatkozott uniós jogi összefüggésre figyelemmel a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 34. § a) pontja alapján indítványozta, hogy a bíróság kezdeményezzen az EUB-nál előzetes döntéshozatali eljárást. A felperes által feltett kérdés szerint az Irányelv megtevesztő mulasztásokat tiltó 7. cikkét az Alapjogi Charta 21. és 51. cikkének fényében úgy kell-e értelmezni, hogy egy mesekönyvön fel kell tüntetni, ha az a hagyományos nemi szerepektől eltérő viselkedésmintát mutat be.

- [7] A védiratában az alperes elismeri, hogy az eljárását az Alaptörvény R) cikk (4) bekezdése alapján azért indította, mert a keresztény kultúra védelme az állam minden szervének kötelezettsége. Ez a fogyasztóvédelem szerepének olyan értelmezése, amely az Fttv.-ből biztosan nem vezethető le. Nem kíván teológiai vitába bocsátkozni, de felvetődik a kérdés, hogy az alperes által hivatkozott bibliai szövegek kapcsán az ott megfogalmazott elveket az alperes örökké érvényes elveknek tekinti-e. Az alperes által hivatkozott újabb jogalkotást nem lehet úgy értelmezni, hogy azzal a jelen per okafogyottá vált, mert jogszabályváltozás történt. A közigazgatás joghoz kötöttségét nem lehet ugyanis úgy érteni, hogy a jogszerűtlenül meghozott közigazgatási cselekményeket utólag, jogalkotási aktusokkal törvényesíteni lehet (az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény - a továbbiakban: Ákr. - 2. § (1) bekezdése). A jogalkotás visszamenőleges hatálya nem keletkeztethet kötelezettségeket, illetve ilyeneket nem tehet terhesebbé. Mindez a jogbiztonság Alaptörvény B) cikke szerinti követelményével is ellentétes lenne. Egyébiránt a hivatkozott jogalkotásnál nincs is erről szó, visszaható hatállyal a jogalkotó nem alkotott jogot.
- [8] Csatolta az Európai Bizottság sajtóközleményeit a Magyarország, illetve Lengyelország ellen az LMBTIQ-személyek alapvető jogainak megsértése miatt indított kötelezettségszegési eljárásokkal kapcsolatban. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 263. § (1) bekezdése szerinti szabad bizonyítás elve miatt a csatolt sajtóközlemények is alkalmasak lehetnek a tényállás tisztázására. A hivatkozott kötelezettségszegési eljárás azért bír relevanciával, mert a hazai bíróságnak kötelezettsége az uniós joggal összhangban értelmezni a nemzeti jogot. A kötelezettségszegési eljárás megindítása mindenképp arra utal, hogy a hatóság döntése uniós jogot érint. Az alperes által hivatkozott törvénycsomaggal kapcsolatban is ilyen kötelezettségszegési eljárás indult Magyarország ellen. Indítványozta, hogy a bíróság szerezzé be a kötelezettségszegési eljárás kapcsán a Kormány Bizottságnak megküldött álláspontját, valamint a Bizottság indokolással alátámasztott véleményét.
- [9] Alperes a védiratában kérte a keresetnek, mint alaptalannak az elutasítását, perköltségigény mellett. Hatásköre az Fttv. 10. § (1) bekezdése alapján, mint általános fogyasztóvédelmi hatóságnak fennáll. A Gazdasági Versenyhivatal az Fttv. 10. § (2)-(3) bekezdése alapján csak kivételesen rendelkezik hatáskörrel. A felperes vizsgált kereskedelmi gyakorlata azonban nem függött össze olyan tevékenységgel, amely a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas kereskedelmi gyakorlatnak minősülne, így a Gazdasági Versenyhivatal hatásköre nem állhat fenn. Az Fttv. alkalmazhatósága kapcsán a felperes jogértelmezése téves, hiszen az Fttv. szerinti kereskedelmi gyakorlatot valósított meg, illetve valósít meg. A kereskedelmi gyakorlat fogalmát az Fttv. 2. § d) pontja határozza meg, így az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladás ösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartás, tevékenység, illetve mulasztás minősíthető ilyennek. Az Fttv. nyelvtani értelmezése alapján megállapítható, hogy a Mesekönyv értékesítésével a felperes az Fttv. hatálya alá tartozó kereskedelmi gyakorlatot valósított meg. A határozat 3. pontja kifejezetten rögzíti a felperes terhére megállapított jogsértést. Az Fttv. 7. § (1) bekezdésre figyelemmel az

Fttv. 3. § (1) bekezdésének sérelmét állapította meg, mert a felperes nem adott előzetes tájékoztatást a Mesekönyvben szereplő mesék tekintetében arról, hogy a hagyományos nemi szerepektől eltérő viselkedésminták kerülnek azokban megjelenítésre. A határozat a jogsértés pontos megjelölése mellett az azt megalapozó, az alperes által megállapított tényállást, valamint a releváns körülményeket is részletesen tartalmazza. Vitatta, hogy végrehajthatatlan kötelezést tartalmazna a határozat. A kötelezés általános tartalmát az indokolta, hogy a felperest mind a jelenlegi, mind a jövőbeli magatartás kifejtésétől távoltartsa, mely alkalmas a fogyasztók megtévesztésére. A kötelezés célja, hogy a felperes eleget tegyen a fogyasztókkal szemben fennálló teljeskörű tájékoztatási kötelezettségének, mely alapján a fogyasztók megfelelő döntést hozhatnak.

- [10] Az Ákr. szerinti tényállás tisztázási kötelezettségnek a szükséges mértékben eleget tett. Végzéssel adatszolgáltatásra hívta fel a felperest, aki arra nyilatkozott is. A nyilatkozatában foglaltak szerint nem ad arra nézve tájékoztatást, hogy a hagyományos nemi szerepektől eltérő viselkedésmintákat mutat be a Mesekönyv. Ezért már a nyilatkozata alapján egyértelműen megállapítható, hogy a Mesekönyv nem nyújt előzetes külön tájékoztatást a benne szereplő mesékben a hagyományos nemi szerepektől eltérő viselkedésminták megjelenítéséről. Mindezek miatt egyéb bizonyítási eljárás lefolytatása nem volt indokolt, a felperes a saját nyilatkozatával szolgáltatott olyan lényeges információt, mely az ügy érdemi elbírálásához elegendő volt. Vitatta, hogy a médiafigyelem miatt a Mesekönyvben található mesék jellege köztudomású, mert egy rövid ideig fennálló médiaérdeklődés nem lehet alkalmas arra, hogy ezzel a Mesekönyv és annak tartalma köztudomásúvá váljon.
- [11] Fenntartotta a határozatában foglalt érdemi álláspontját, miszerint fogyasztóvédelmi szempontból az tekinthető megfelelő tájékoztatásnak, ha a fogyasztó előzetesen képet kaphat arról, hogy az adott kiadvány milyen tartalommal bír, milyen témakörbe sorolható. A Mesekönyv ilyenként került értékesítésre, azonban előzetesen semmilyen utalás nem volt az abban szereplő tartalomra. Fennállt ezért a lehetősége annak, hogy a fogyasztók annak tudatában vásárolják meg a kiadványt, hogy a megszokott klasszikus tartalmú mesekönyvet veszik meg. A felperes által hozott provokatív hasonlatok a Biblia és a mítoszok köréből nem szolgálhatnak párhuzamként, mert azok régóta a társadalom legszélesebb köre által elfogadott tartalmúak, továbbá a Biblia kifejezetten elítéli az azonos neműek közötti vonzalmat, azt bűnnek tekinti. Az alperes sem kívánt teológiai vitába bocsátkozni, de utalt a mózesi törvényekben, illetőleg a Pál apostolnak a Rómaiakhoz írt levelében foglaltakra. Hangsúlyozta a mesék szerepét, melyek nevelő és pszichés hatásuk révén a gyermekek erkölcsi, érzelmi fejlődésére hatással vannak. Kulcseszközként funkcionálnak a kiskorúak számára a társadalom megismeréséhez, képzelőerejük fejlesztéséhez. A mese nevelő eszköz a gyermek egészséges személyiségfejlődéséhez, utat mutat számukra, hogyan fedezzék fel az identitásukat, hogy találják meg helyüket az életben. Az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdése szerint Magyarország védi a házasság intézményét, mint egy férfi és nő közötti életközösséget. Az anya nő, az apa férfi. Az Alaptörvény R) cikk (4) bekezdése szerint a keresztény kultúra védelme az állam minden szervének kötelezettsége. Az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése alapján Magyarország biztosítja a keresztény kultúrán alapuló értékrend szerinti nevelést. Magyarországon a keresztény kultúra alapján a hagyományostól eltérőnek tekinthető a homoszexualitás és az ezen személyek kapcsolata, ezért a nyíltan gyerekeket befolyásoló Mesekönyv esetében igenis elvárható követelmény, hogy ezt a körülményt egyértelműen azonosítani tudja a fogyasztó. Az Alaptörvény R) cikk alapján az alperesnek nemcsak joga, hanem kötelezettsége is volt az eljárás lefolytatása.
- [12] Abból a szempontból, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlat jogsértő-e, nincs relevanciája annak, hogy a jogsértést megvalósító szervezet milyen célból jött létre, milyen tevékenységet folytat. Az alperes az eljárása során kizárólag fogyasztóvédelmi szempontokat vehetett

figyelembe. A felperest nem az általánosságban kifejtett tevékenysége, az erkölcsi, szexuális nézete, művészi, lelkiismereti meggyőződése miatt kötelezte, hanem kizárólag az általa megvalósított és a jogszabály által tiltott kereskedelmi gyakorlat okán. A hátrány nem a felperesi egyesület megkülönböztetéséből, hanem az általa megvalósított jogsértésből ered. A határozatban foglalt kötelezést tartotta a felperes vonatkozásában szükséges és arányos jogkövetkezménynek, ami kellő súlyú és a felperest a jogkövető magatartásra sarkallja.

- [13] Hivatkozott a 2021. június 15. napján elfogadott, a pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorú fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi LXXIX. törvényre, mely módosította a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.), valamint a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény (a továbbiakban: Csvt.) több rendelkezését. Mindezek alapján tilos elérhetővé tenni olyan kiadványt, amely a homoszexualitást népszerűsíti. A Mesekönyv nem kétséges, hogy a fenti szabályozással érintett termék, mert gyermekeknek szól és a benne szereplő mesékben a születési nemnek megfelelő önazonosságtól eltérés és a nem megváltoztatása mellett a homoszexualitás is megjelenítésre kerül. Ezek a jogszabályi változások igazolják a döntés helyességét, a megváltozott jogszabályi környezet részletes és világos szabályozást ad a jelen pert érintő kérdéskörben. Mindezen jogszabályváltozással lényegében okafogyottá vált a per, hiszen a fenti szigorúbb előírásokat be kell tartani.
- [14] Az EUMSZ 267. cikke alapján az EUB feladata kizárólag a szerződések értelmezése, valamint az uniós intézmények jogi aktusainak érvényessége és értelmezése kérdésében való előzetes döntéshozatali eljárás lefolytatása. További feltétel, hogy a tagállami bíróság úgy ítélje meg, hogy ítélete meghozatalához szükséges a kérdés eldöntése. A perbeli jogvita azonban nem tartozik az uniós jog hatálya alá, eldöntéséhez uniós jog alkalmazása nem szükséges, tehát előzetes döntéshozatali eljárásnak a jelen ügyben nincs helye. Nem merült fel uniós jogkérdés az ügyben, különösen olyan nem, amelynek megoldása szükséges a per érdemi eldöntéséhez, a per a nemzeti jog szerint elbírálnak. Egyébiránt az előzetes döntéshozatali eljárás szükségességét nem is indokolta kellően a felperes. Mindezek alapján kérte az előzetes döntéshozatali indítvány elutasítását.
- [15] A felperes által hivatkozott sajtóközlemény nem meríti ki a Pp. bizonyítási eszköz fogalomkörét, legfeljebb a felperes előadásaként értékelendő. A sajtóközlemény az Unió Bizottságának álláspontja, mely szerint a hagyományos nemi szerepektől való eltérésre vonatkozó információnyújtás korlátozza a véleménynyilvánítás szabadságát, indokolatlan megkülönböztetést valósít meg. Ennek azonban semmilyen relevanciája nincs az ügyben, a szabályozott jogterület tagállami hatáskör, a szerzők és könyvkiadók véleménynyilvánítási szabadsága semmilyen módon nem szenved korlátozást. A Mesekönyv továbbra is korlátozásmentesen, szabadon kiadható, az új szabályozás mindössze az ilyen termékek forgalmazásának módjára vonatkozik. A kötelezettségzegési eljárásra történt felperesi hivatkozást is irrelevánsnak tartotta. Egyfelől a tagállam és az Unió közötti relációban értelmezhető az, konkrét, egyedi ügyben nem alkalmazható. Másodsorban kizárólag a magyar jogszabályokat lehet irányadónak tekinteni a perbeli ügyben. Amennyiben az irányadó jogszabályok uniós jogot sértenének, annak megállapítására az eljáró bíróságnak hatásköre nincs.
- [16] A felperesnek az uniós eljárási jogszabályokra hivatkozása, valamint az ezzel kapcsolatos bizonyítási indítványai irrelevánsak az EUMSZ 258. és 260. cikkeiben foglaltak alapján. Azt a felperesi hivatkozást, hogy a jelen ügyben a bíróságnak az uniós jog alapján kellene eljárnia, megalapozatlannak tartja. Hangsúlyozta, hogy az alperes határozatának alapját az Alaptörvény adja.

- [17] Összességében úgy látta, hogy a tényállást kellő mértékben feltárta, a jogszabályok megfelelő értelmezésével és alkalmazásával megalapozott érdemi döntést hozott, mely teljes mértékben megfelel a jogszabályoknak.

A bíróság döntése és annak jogi indokai

- [18] A kereset az alábbiak szerint alapos.
- [19] A bíróság az alperesi határozat jogszerűségét a kereseti kérelem korlátai között vizsgálta a meghozatalának időpontjában fennálló tények alapján, figyelemmel a Kp. 85. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra. A bíróság az ítéleti tényállást a felek nyilatkozatai, a per iratanyaga és a közigazgatási iratok alapján állapította meg.
- [20] Az Fttv. 1. § (1) bekezdése szerint ez a törvény állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. A (2) bekezdés alapján e törvény hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely Magyarország területén valósul meg, továbbá arra is, amely Magyarország területén bárkit fogyasztóként érint.
- [21] Az Fttv. 2. § d) pontja szerint kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával, vagy eladás ösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja.
- [22] Az Fttv. 1. §-ához fűzött miniszteri indokolás szerint a törvény tárgya a vállalkozások fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatainak szabályozása. E tárgykör egyfelől a kereskedelem-szabályozás illetve versenyjog, másfelől pedig a fogyasztók gazdasági érdekeinek védelmét biztosító közjogi típusú szabályozás területére tartozik. Az Irányelv alkalmazásában fogyasztónak kizárólag a természetes személyek minősülnek, azaz a fogyasztók tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok következményeivel szembeni védelmére vonatkozó rendelkezések a vállalkozások és a természetes személy fogyasztók viszonylatában értelmezendők. A tisztességtelenség kritériuma egyfelől a szakmai gondosság követelményeivel való ellentétesség, másfelől a gyakorlat címzettje (a fogyasztó) gazdasági magatartásának jelentős torzítása, ténylegesen vagy potenciálisan. A fogyasztók gazdasági magatartása jelentős torzításának minősül a kereskedelmi gyakorlat olyan célból való alkalmazása, hogy az érzékelhető módon rontsa a fogyasztó tájékozott döntés meghozatalára való képességét és ezáltal olyan ügyleti döntés meghozatalára ösztönözze, amelyet egyébként nem hozott volna meg. Azt, hogy mi minősül tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak az adott ügy egyedi körülményeinek mérlegelésével kell megállapítani.
- [23] A felperes azzal érvelve igyekezett alátámasztani azt az álláspontját, miszerint az Fttv. hatálya nem terjed ki a vizsgált felperesi magatartásra, hogy az Fttv. és az Irányelv a fogyasztók gazdasági jellegű érdekét kívánja védeni. Az alperesi határozat azonban nem a fogyasztó gazdasági érdekei mentén került meghozatalra, hanem a fogyasztók erkölcsi, politikai, illetve más érdekeinek védelmét kívánja szolgálni. Téves ez a felperesi vélekedés, a fogyasztóvédelmi jogszabályok által védendő fogyasztói érdekeket nem lehet szűkítően értelmezni. Az idézett jogszabályi rendelkezések, illetve az ahhoz fűzött miniszteri indokolás alapján megállapítható, hogy a fogyasztóvédelmi szabályozás a fogyasztói érdekek széles

körét hivatott védeni, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot, illetve az azzal sértett egyedi fogyasztói érdekeket mindig az adott ügy körülményei alapján kell meghatározni. A fogyasztói magatartások tényleges, vagy potenciális torzítása megvalósulhat olyan erkölcsi, politikai és más érdekek vetületét hordozó magatartások mentén, amely a fogyasztót gazdasági döntés meghozatalára sarkallja (vásároljon vagy éppen attól tartózkodjon). Egyetértett ugyanakkor a felperessel a bíróság abban, hogy a védendő fogyasztói érdekek szükségszerű jellemzője a gazdasági jelleg, hiszen az alperes által vizsgált Fttv. 7. § (1) bekezdés a)-b) pontja esetében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat megállapításának feltétele, hogy az a fogyasztót az ügyleti döntés meghozatalára ösztönözze, mely ügyleti döntés végső soron a fogyasztó szempontjából gazdasági következménnyel jár. E feltételeket vizsgálva járt el az alperes, alaptalanul hivatkozott a felperes ezért arra, hogy az Fttv. hatálya nem terjed ki a vizsgált felperesi magatartásra. Ugyanezen okból irreleváns az a hivatkozása is, hogy fogyasztói jelzés gazdasági érdeksérelemre vonatkozóan nem ismert.

[24] Az alperes helytállóan értelmezte az Fttv. 10. § (1) és (3) bekezdésének rendelkezéseit az eljáró fogyasztóvédelmi hatóságok hatáskörét illetően. Az Fttv. 10. § (1) bekezdése szerint az általános fogyasztóvédelmi hatóság az alperes, míg a (3) bekezdés alapján a Gazdasági Versenyhivatal akkor jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas. Az alperes az általa megállapított tényállás és a határozatának indokolása alapján felperes és a kiadásában megjelenő könyvet vásárló fogyasztó viszonylatában vizsgálta a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot, a más kiadók illetőleg forgalmazók relációjában értelmezhető gazdasági versenyt azonban ez a vizsgálat nem érintette. Az Fttv. 10. § (3) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal hatásköre megállapításának feltétele a gazdasági verseny érintettsége, ilyen a jelen ügyben azonban fel sem merült, az alperes vizsgálata erre nyilvánvalóan nem terjedt ki. Mindezek alapján nem valósított meg jogszabálysértést az alperes azzal, hogy nem adott számot arról, miért nem áll fenn a Gazdasági Versenyhivatal hatásköre, az alperes az Ákr. 17. §-a alapján saját hatásköre vizsgálatára és annak hiánya észlelésére kötelezett, ilyen mulasztás részéről nem merült fel, hatásköre az Fttv. 10. § (1) bekezdése alapján aggálytalanul megállapítható. Megjegyzi ugyanakkor a bíróság, hogy amennyiben a Gazdasági Versenyhivatal Fttv. 10. § (3) bekezdése szerinti hatásköre meg is állna, az nem jelent kizárólagosságot, tehát a kereskedelmi gyakorlatnak a gazdasági verseny befolyásolására alkalmasságát érintő részén kívüli egyéb általános fogyasztóvédelmi kérdéseket a Gazdasági Versenyhivatal eljárásával párhuzamosan az alperes az Fttv. 10. § (1) bekezdése alapján még akkor is vizsgálhatja. Mindezek alapján nem vezethetett eredményre a felperes hivatkozása az alperesi hatáskör hiányára sem.

[25] Az Ákr. 81. § (1) bekezdése részletesen felsorolja, mik a döntés tartalmi elemei. Így a döntés tartalmazza (...) a rendelkező részt (...), továbbá a megállapított tényállásra, a bizonyítékokra (...), a mérlegelés és döntés indokaira, valamint az azt megalapozó jogszabályhelyek megjelölésére is kiterjedő indokolást. A határozatnak tartalmaznia kell a döntés alapját képező releváns tényállást, az azt alátámasztó tényeket és bizonyítékokat egyaránt. Az Ákr. 81. § értelmezése körében kialakult joggyakorlatot a Kúria több eseti döntése (Kfv.V.35.706/2013/12., Kfv.V.35.620/2016/8., Kfv.V.35.048/2014/7. Kfv.I.35.196/2016/4.) bemutatja.

[26] A hatóságnak a jogszabályi hivatkozások nélkül a rendelkező részben kell leírnia a döntésének a tartalmát azt, hogy az ügyben milyen jogról, vagy kötelezettségről rendelkezett, vagy tényt állapított meg. A döntésnek a rendelkező részben kell szerepelnie (Legfelsőbb Bíróság Kfv.I.35.108/2005/5.). A hatóság rendelkezésének egyértelműnek, követhetőnek, végrehajthatónak kell lennie a címzettek számára, így például egyértelműen kiolvashatónak kell lennie magából a határozatból, hogy tűrési kötelezettséget vagy aktív, tevőleges magatartást vár el az ügyfél részéről (Kúria Kfv.III.37.666/2012/27.). A rendelkező rész

világossága alapvető jogbiztonsági kívánalom, amely magában foglalja, hogy mind szövegszerűen, mind a döntés egésze alapján, annak összefüggéseiben is egyértelműen értelmezhető legyen az ügyfél számára. A határozat csak olyan kötelezést tartalmazhat, mely a jogszabályi előírásoknak megfelel (Legfelsőbb Bíróság Kfv.IV.37.605/2000/4.). Az a döntés felel meg a jogszabályi követelményeknek, amelynek rendelkező része és indokolása összhangban van. (Kúria Kfv.III.37.825/2015/8., Kfv.V.35.422/2016/7.). A bíróság a hivatkozott kúriai döntésekben megjelenő gyakorlatot a jelen ügyben is irányadónak tekintette, attól eltérni nem kívánt.

[27] Az alperesi határozattal szemben elvárás, hogy egyértelmű, világos és végrehajtható kötelezést tartalmazzon a rendelkező részében. A határozat rendelkező részét és indokolását együtt kell értelmezni, azokból együttesen kell megállapíthatónak lennie, hogy az alperes konkrétan milyen tartalmú kötelezést írt elő a felperessel szemben. Az alperesi határozat indokolását és rendelkező részét összevetve megállapítható, hogy a rendelkező részben megszövegezett követendő magatartás tanúsításának előírásával az Fgytv. 47. § (1) bekezdés a) pontja szerinti jogkövetkezményt, vagyis a jogsértő állapot megszüntetését írta elő a felperes számára az alperes. A határozat indokolásának egyéb részei figyelembevételével pedig világos, hogy az alperes a Mesekönyv értékesítése során tapasztalt tájékoztatási hiányosságok kiküszöbölésére hívta fel a felperest, amit a határozat indokolásában foglaltak szerint kell megtennie. Ebből egyértelmű, hogy az alperes az arról történő előzetes fogyasztói tájékoztatást várta el a felperestől, hogy a Mesekönyvben megjelenített mesék a hagyományos nemi szerepektől eltérő történeteket tartalmaznak. A határozat rendelkező részének és indokolásának együttes értelmezéséből tehát a megállapított jogsértés és az annak megszüntetésére vonatkozó alperesi kötelezés kiolvasható. Az alkalmazott jogkövetkezmény jogszabályi alapját az Fgytv. 47. § (1) bekezdés a) pontjában megjelölte az alperes. Mindezek miatt alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy nem került megállapításra jogsértés, továbbá az előírt kötelezés, mint jogkövetkezmény alkalmazására az Fttv. az alperest nem jogosítja fel. A felperes hivatkozott még a kötelezés értelmezésének, illetőleg végrehajthatóságának nehézségeire is. Az, hogy a Mesekönyv tartalmával kapcsolatban milyen teljeskörű tájékoztatást vár el az alperes, az indokolás figyelembevételével egyértelműen megállapítható a már részletezettek szerint. A kötelezés – szintén az indokolásban foglaltak alapján – vonatkozik mind az online, mind pedig az azon kívüli értékesítés esetére, ennek gyakorlati megvalósítását a felperesnek kell megtalálnia. A határozatában foglaltak szerint tehát az alperes az egyértelmű és végrehajtható kötelezés előírására vonatkozó kötelezettségének eleget tett. Ezen túlmenően az előírtak gyakorlati megvalósítása során a teljeskörűség értelmezésével, valamint a kötelezés végrehajthatóságával kapcsolatos kifogásait a felperes adott esetben a kötelezés végre nem hajtása esetére alkalmazott szankció alkalmazására irányuló alperesi külön eljárásban jelezheti, az alkalmazott szankció miatti jogorvoslati eljárásban hivatkozhatja. Mindezekre tekintettel eredménytelen maradt a felperes kereseti hivatkozása a határozat rendelkező részének megszövegezésével kapcsolatban is.

[28] Az Fttv. 4. § (1) bekezdése szerint a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki észszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. A (2) bekezdés szerint, ha a kereskedelmi gyakorlat csak a fogyasztóknak egy, az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hiszékenyséjük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportja magatartásának torzítására alkalmas, és ez a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által észszerűen előre

látható, a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni.

- [29] Az Fttv. 7. § (1) bekezdés a-b) pontja releváns rendelkezései szerint megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely (...) az adott helyzetben a fogyasztó tájékozott ügyleti döntéséhez szükséges és ezért jelentős információt elhallgat, elrejt vagy azt homályos, érthetetlen, félreérthető vagy időszerűtlen módon bocsátja rendelkezésre, vagy nem nevezi meg az adott kereskedelmi gyakorlat kereskedelmi célját, amennyiben az a körülményekből nem derül ki, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.
- [30] A kereskedelmi gyakorlat vizsgálatához elengedhetetlen az észszerűen tájékozottan eljáró fogyasztó, a fogyasztói kör meghatározása. Szükséges tisztázni a vizsgálat során, hogy a fogyasztók meghatározott csoportjáról van-e szó, a csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás a vizsgált gyakorlattal összefüggésben definiálható-e. A Fővárosi Törvényszék figyelembe vette e körben a Kúria Kfv.III.38.088/2014/6. és a Kfv.IV.38.020/2019/9. számú ítéletét. Tekintettel volt az EBH 2020.K.2. számon közzétett eseti döntésre (Kúria Kf.III.38.283/2018.), mely az Fttv. 3. és 6. §-ai (és ezeken keresztül a 7. §-a) által szabályozott magatartások értékelésére tartalmaz útmutatást. E szerint megtévesztő és ezáltal tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat, ami a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, melyet egyébként nem hozott volna meg. A fogyasztói döntés meghozatala egy folyamat, amelynek nem csak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. A kereskedelmi gyakorlat fogalmába az Fttv. 2. § d) pontja alapján lényegében az áru értékesítésével, eladásának ösztönzésével összefüggő minden tevékenység beletartozik. Mindezekből levezethető, hogy minden konkrét esetben az egyedi körülmények alapján kell vizsgálni és megállapítani, hogy a vizsgált gyakorlat tisztességtelen volt-e a fogyasztóval szemben. Ez a jelen esetben azt jelenti, nem hagyható figyelmen kívül, hogy a termék egy mesekönyv, így tisztázandó, hogy az ügyleti döntést hozó észszerűen tájékozottan eljáró fogyasztótól, aki a terméket a polcra levevő vagy az online tartalmak között keresgélő szülő, mi az elvárható. Az alperesnek a tényállástisztázási kötelezettsége alapján elsőként ezt kellett volna vizsgálnia és tisztáznia, milyen fogyasztói magatartást kell alapul venni. Ehhez képest feltárta, hogy a fogyasztó jogai illetve a fogyasztót az ügylet folytán esetlegesen terhelő hátrányos jogkövetkezmények kockázata tekintetében a felperes milyen kommunikációt folytatott a fogyasztó felé a vásárlásra vonatkozó ügyleti döntését megelőzően; majd ezt követően azt, hogy volt-e, és milyen tartalommal általa adott tájékoztatás, az a valós tényekkel összhangban állt-e vagy sem, és mennyiben; és e megállapításai alapulvételével azt, hogy az adott tájékoztatás/kereskedelmi gyakorlat a további jogszabályi kritériumok szerint a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak megfeleltethető-e, vagy sem.
- [31] Helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy az alperes nem tett eleget teljeskörűen a tényállástisztázási kötelezettségének, és ezen keresztül nem indokolta megfelelően a határozatát. Az alperes nem vitatta a felperes azon tényállítását, hogy 2020. szeptembere és novembere közötti időszakban három kiadást is megélt a Mesekönyv, mint ahogy az is a felperes tényszerű nyilatkozata, hogy különböző forgalmazók online értékesítési felületein is megvásárolható a termék különböző terjedelemben megjelentő tájékoztatás mellett. A felperes már a közigazgatási eljárás során előterjesztett nyilatkozatában megemlítette, hogy egy esetleges második kiadás esetén megfontolják a bővebb tájékoztatást a könyvhöz. A felperes a keresetében idézte is a harmadik kiadáshoz fűzött részletes fülszöveget, továbbá az egyes internetes honlapokon fellelhető forgalmazói tájékoztatásokat a Mesekönyv tartalmáról. Az alperes azonban a közigazgatási eljárásának részévé a Mesekönyv egyik kiadását sem tette, a vizsgálat időszakában olvasható értékesítési online felületek tartalmát nem rögzítette, mint

ahogy azt sem, hogy az általa vizsgált termék megjelenésében, külső tartalmában, vagy belső borítóján van-e és milyen adattartalom, melyet eképpen elégtelennek talált. Tisztázatlan, hogy a könyvön szereplő tájékoztatások közül konkrétan mit vett figyelembe, a határozatának indokolásában említett megnevezésen és grafikus ábrázolásokon kívül, a felperes által állított releváns tartalommal bíró fülszöveget a vizsgálat tárgyává tett-e. A perben tett azon nyilatkozata, hogy a Mesekönyvnek az alperesi eljárás kori tartalmát és kiadását vizsgálta, azonban, hogy melyik kiadást, az irreleváns, mert azonos tartalommal bírnak, a határozatának hiányosságait nem pótolhatja, kivált, hogy az online értékesítések esetén azzal kapcsolatban, hogy milyen tartalmat vizsgált, nem tudott nyilatkozni.

- [32] Az alperes perben tett nyilatkozata alkalmatlan arra, hogy a határozatának ténybeli hiányosságait pótolja, részben azért, mert a határozathozatalhoz képest időntúli, részben azért, mert perbeli szerepe más (Kúria Kfv.II.37.758/2011/5.; Kfv.II.39.209/2011/5.; Kfv.V.35.697/2014/5.;Kfv.III.35.425/2015/7.; Kfv.III.35.423/2015/6.; Kfv.V.35.379/2017/4.), amely hiányosságok a tényállásból levont jogkövetkeztetések érdemi vizsgálatát eleve kizárta teszik.
- [33] Mindezzel a felperesnek felrótt fogyasztóvédelmi jogszabálysértések tekintetében releváns tényállási elemek maradtak feltáratlanok, a határozati megállapításait az alperes nem indokolta megfelelően.
- [34] A közigazgatási döntések indokolásával szemben kialakult, ítélkezési gyakorlaton alapuló követelmény szerint az indokolás célja az érdemi döntés ténybeli és jogi megalapozása. A jó indokolás a tényállás megállapításával kezdődik. A tényállás akkor jó, ha tartalmazza azokat a releváns megállapításokat, amelyek összevethetők az indokolás további részében megjelenő alkalmazandó jogszabályokkal, és akkor lesz meggyőző, ha megjelöli az indokolás jogi részében azokat a bizonyítékokat, amelyeket a releváns tényállás megállapítása érdekében a hatóság értékelt, egyben számot ad arról mit fogadott és mit vetett el. „Csak az a döntés felel meg a jogszabályi követelményeknek, amelynek rendelkező része és indokolása összhangban van és minden eldöntendő kérdésre kiterjed. A hatóság rendelkezésének egyértelműnek, követhetőnek és végrehajthatónak kell lennie. Ha az indokolásból nem állapítható meg a döntés jogszerűsége, akkor a határozat nem alkalmas érdemi felülvizsgálatra.” [Kommentár az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvényhez © Wolters Kluwer Hungary Kft., Budapest, 2021 – Ákr. 81. §-hoz fűzött részei]
- [35] Az eljárás során rendelkezésre álló tények és bizonyítékok alapján lett volna lehetősége az alperesnek a releváns tényállás megállapítására, ennek alapján az ügyben megalapozott döntés meghozatalára. A határozatából azonban a tényállás teljeskörű megállapítása, az annak alapjául szolgáló tények és bizonyítékok maradéktalan megjelenítése, valamint a bizonyítékok megfelelő értékelése hiányzik. A bíróság a határozat alapjául szolgáló releváns tényállás megállapítását a perben nem pótolhatja, miután jogorvoslati fórumként az alperes eljárása és határozata jogszerűségét köteles vizsgálni, és nem vonhatja el annak hatáskörét (Kúria Kfv.V.35.258/2011/4.; Kfv.II.37.687/2013/4.; Kfv.II.38.021/2014/5; Kfv. 35.742/2015/8.).
- [36] Az alperes védirati érvelésével ellentétben hiányosan feltárt tényálláson alapuló és ebből eredően hiányosan indokolt határozata következtében a bíróság az alperes jogsértő határozatát a Kp. 89. § (1) bekezdés b) pontja, valamint a Kp. 92. § (1) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte.
- [37] Meghagyja a bíróság az alperesnek a megismételt eljárásra vonatkozóan, hogy a jelen ítéletben foglaltaknak megfelelően a tényállást teljeskörűen tárja fel. Egyértelműen jelölje meg és tegye a közigazgatási iratanyag részévé, hogy melyik Mesekönyv-kiadást vizsgálta és

milyen tartalommal, milyen fogyasztói magatartást alapul véve. Mindemellett vizsgálja az online értékesítések esetén közzétett tájékoztatásokat is. Az így teljeskörűen feltárt tényállás alapján ismételten vizsgálja meg, hogy történt-e jogsértés, a megállapításait a határozatában részletesen indokolja.

- [38] Miután az alperesi határozat a tényállás-tisztázási és indokolási kötelezettség megsértése miatt került megsemmisítésre, a bíróság már nem vizsgálta a felperesi keresetben a jogszabálysértés érdemével kapcsolatban megfogalmazottakat, így a kereskedelmi gyakorlat adott terméket illető jogszerűségének kereteit, a mesék tartalmának köztudomás jellegét, a diszkrimináció tilalmát, az alapjogi összefüggéseket, a gyermekjogi kapcsolatokat, továbbá az ügy uniós jogi összefüggéseit. Nem volt ez okból jelentősége a sajtóközleményeknek, kötelezettségzegési eljárásoknak, illetve az alperes által hivatkozott újabb jogalkotási fejleményeknek és alaptörvényi hivatkozásoknak sem. Mindezekre tekintettel a bíróság, mint szükségtelent mellőzte a felperes indítványát a kötelezettségzegési eljárással kapcsolatos iratok beszerzésére, továbbá utasította el az EUB előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezésére irányuló indítványát is.
- [39] A bíróság a pervesztes alperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes jogi képvisellel felmerült perköltségének viselésére. A felperesi ügyvédi munkadíjat a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján a ténylegesen kifejtett tevékenységre – beadványok száma és tartalma, valamint a per tárgyalásán való részvétel – figyelemmel mérlegeléssel állapította meg.
- [40] A bíróság a Pp. 83. § (1) bekezdése, valamint az alperest megillető teljes személyes illetékmentesség alapján állapította meg, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése szerinti mértékű kereseti illetéket a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján a Magyar Állam viseli.
- [41] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1)-(2) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2022. február 28.

dr. Sára Katalin s.k.
a tanács elnöke

dr. Bíró Péter s.k.
előadó bíró

dr. Rácz Krisztina s.k.
bíró